

ПРАВИЛА ШИФРИРАЊА У ПСИХИЈАТРИЈИ

5 ДУШЕВНИ ПОРЕМЕЋАЈИ И ПОРЕМЕЋАЈИ ПОНАШАЊА

0503 ПОРЕМЕЋАЈ ЗБОГ УПОТРЕБЕ АЛКОХОЛА И ДУВАНА

Шифру из категорије F10. - F19., са четвртим кодним местом, потребно је уписати само ако је доказана узрочно-последична веза између одређеног стања и узимања психоактивне супстанце.

ПРИМЕР:

Код пацијента је дијагностикован акутни панкреатитис проузрокован алкохолом.

Шифре: K85 *Акутна упала гуштераче*
F10.1 *Душевни поремећаји и поремећаји понашања узроковани употребом алкохола - злоупотреба*

Ако су документовна "акутна интоксикација", "зависност" и "штетна употреба" потребно је уписати шифре за сва документована стања.

ПРИМЕР:

Пацијент који болује од синдрома зависности од алкохола лечен је због акутне интоксикације.

Шифре: F10.0 *Душевни поремећаји и поремећаји понашања узроковани употребом алкохола - акутно тровање*
F10.2 *Душевни поремећаји и поремећаји понашања узроковани употребом алкохола - синдром зависности*

Шифре из категорије F10. - F19. искључују пацијенте који су предозирани прописаним или непрописаним лековима. У случају предозирања додељују се одговарајуће шифре тровања лековима и хемикалијама.

У случају да из историје болести није могуће јасно дефинисати четврто кодно место из категорија F10. - F19., потребно је доделити шифру F1-.1 јер је најнеспецифичнија.

Поремећај употребе дувана

Наведене шифре се додељују као пратеће дијагнозе само ако је јасно потврђена употреба дувана.

Употреба дувана се може класификовати као Z86.4 *Лична анамнеза о злоупотреби психоактивних супстанци*.

Наведену шифру потребно је доделити само ако је пацијент пушио цигарете (независно од количине) у прошлости, али не и у последњих месец дана.

ПРИМЕР:

Пацијент старости 40 година са дијагностикованим хроничним бронхитисом престао је да пуши 3 месеца пре пријема, а пушио је од своје 15. године.

Шифре: J42 *Хронично запаљење душница, неозначено*
Z86.4 *Лична анамнеза о злоупотреби психоактивних супстанци*
Z72.0 *Употреба дувана*

Шифра Z72.0 додељује се само када нема довољно података који указују на то да је потребно доделити следеће шифре:

F17.2 *Душевни поремећаји и поремећаји понашања узроковани употребом дувана - синдром зависности*

F17.1 *Душевни поремећаји и поремећаји понашања узроковани употребом дувана - злоупотреба.*

ПРИМЕР:

Четрдесетогодишњем пушачу постављена је дијагноза синдрома карпалног тунела.

Шифре: G56.0 *Синдром карпалног тунела*
Z72.0 *Употреба дувана*

Шифру F17.1 *Душевни поремећаји и поремећаји понашања узроковани употребом дувана – злоупотреба*, потребно је доделити само ако је доказана узрочно - последична веза између одређеног стања и пушења.

Наведена шифра се не додељује ако је доказан синдром зависности од дувана.

ПРИМЕР:

Пацијент старости 60 година, који је пушио 40 цигарета дневно од своје 15. до 51. године живота, примљен је у болницу због емфизема плућа проузрокованог пушењем.

Шифре: J43.9 *Емфизем, неозначен*
F17.1 *Душевни поремећаји и поремећаји понашања узроковани употребом дувана - злоупотреба*

Напомена: Z86.4 *Лична анамнеза о злоупотреби психоактивних супстанци* се не уписује.

ПРИМЕР:

Пацијент старости 29 година је хоспитализован са дијагнозом хроничног бронхитиса проузрокованог пушењем.

Шифре: J42 *Хронично запаљење душница, неозначено*
F17.1 *Душевни поремећаји и поремећаји понашања узроковани употребом дувана - злоупотреба*

Напомена: Z72.0 *Употреба дувана, се не уписује.*

Шифру F17.2 *Душевни поремећаји и поремећаји понашања узроковани употребом дувана - синдром зависности*, потребно је доделити само ако пацијент има "синдром зависности од дувана".

ПРИМЕР:

Пацијент је примљен због лечења хроничне опструктивне болести плућа и варикозних вена леве ноге. Истовремено болује од синдрома зависности од дувана, али не пуши последњих недељу дана. Зависност се манифестује апстиненцијалним синдромом. Чињеница је да је пушио последњих 6 месеци, иако му је речено да то може имати штетан утицај на његово здравље.

Шифре: J44.9 *Хронична опструктивна болест плућа, неозначена*
I83.9 *Проширене вене ноге без гризлице или запаљење околног ткива*
F17.2 *Душевни поремећаји и поремећаји понашања узроковани употребом дувана - синдром зависности*
F17.3 *Душевни поремећаји и поремећаји понашања узроковани употребом дувана - апстиненцијални синдром*

0505 ДУШЕВНИ ПОРЕМЕЋАЈИ КАО КОМПЛИКАЦИЈА ТРУДНОЋЕ

Као основни узрок хоспитализације потребно је доделити шифру O99.3 *Душевни поремећаји и болести нервног система у трудноћи, порођају и бабињама*, са шифром дијагнозе специфичне душевне болести, која је у том случају пратећа дијагноза.

Наведена шифра искључује постпорођајну депресију.

Постпорођајна депресија

Постпорођајна депресија шифрира се само ако је настала у раздобљу до 42 дана након порођаја. Ако је у питању одређен тип депресије, додељује се одговарајућа шифра, а не треба шифрирати F53.0 *Благ душевни поремећај и поремећај понашања са бабињама*. Шифра F53.0 додељује се само ако тип депресије није документован или га није могуће другачије класификовати.

Шифра F53.0 може се доделити у било којој хоспитализацији до годину дана након порођаја, ако је дијагноза постпорођајне депресије документована а није ближе одређена.

A. Порођај или пријем у бабињама

ПРИМЕР:

Пацијенткиња је природним путем родила једно живорођено дете. Постављена је дијагноза постпорођајне депресије.

Шифре: F53.0 *Душевни поремећаји и поремећаји удружени са бабињама*
Z37.0 *Живорођено једно дете*
90467-00[1336] *Спонтани порођај код теменог положаја*

ПРИМЕР:

Пацијенткиња је родила живорођене близанце царским резом, у општој анестезији, због малпрезентације плода. Недељу дана после порођаја осећала се депресивно и имала је нападе плача. Психијатар је дијагностиковао постпорођајну депресију.

Шифре: O32.5 *Брига о мајци код вишеплодне трудноће са неправилним ставом једног или више плодова*

F53.8 *Други душевни поремећаји и поремећаји понашања удружени са бабињама*

Z37.2 *Близанци, оба живорођена*

16520-02 [1340] *Елективни царски рез доњег сегмента*

92514-99 [1910] *Општа анестезија АСА 9*

ПРИМЕР:

Пацијенткиња је примљена у 36. недељи трудноће због погоршања тешке депресије. Током хоспитализације, а у 39. недељи трудноће родила је природним путем једно живорођено дете.

Шифре: O99.3 *Душевни поремећаји и болести нервног система у трудноћи, порођају и бабињама*

F32.2 *Тешка депресијска епизода без симптома психозе*

Z37.0 *Живорођено једно дете*

90467-00 [1336] *Спонтани порођај код теменог положаја*

Б. Хоспитализације до годину дана након порођаја**ПРИМЕР:**

Пацијенткиња је примљена 6 месеци након порођаја због постпорођајне депресије. Из болнице је отпуштена четири недеље касније, иако није постављена прецизнија дијагноза типа депресије.

Шифра: F53.0 *Благ душевни поремећај и поремећај понашања са бабињама*

0506 ПРИЛАГОЂАВАЊЕ – ДЕПРЕСИВНА РЕАКЦИЈА

Пре него што се додели шифра F32.9 *Депресијска епизода, неозначена*, потребно је проверити да ли је могуће доделити шифру која више одговара.

Када је депресија основни узрок хоспитализације, или је лечена електроконвулзивном терапијом, потребно је тачно дефинисати да ли се ради о тешкој депресији која ће се класификовати у категорију F32 *Депресија - депресијско душевно обољење* или F33 *Повратан депресијски поремећај*.

За тешку депресију са једном епизодом депресије додељује се шифра F32.- *Депресија - депресијско душевно обољење*

За тешку депресију са више депресивних епизода потребно је уписати шифру из категорије F33.- *Повратан депресијски поремећај*

0511 ПАНИЧНИ НАПАДИ СА ФОБИЈОМ

Када су заједно присутни панични напад: F41.0 *Панични поремећај, епизодна пароксизмална анксиозност*, и фобија F40.- *Фобија*, потребно је шифрирати тако да се фобија наводи као прва.

Напомена: Ово правило шифрирања искључује шифру F40.0 *Агорафобија - страх од отвореног простора*.

0512 ПОРЕМЕЋАЈИ ЛИЧНОСТИ

Ако су дијагностиковани различити поремећаји личности, F60.- *Специфични поремећаји личности*, потребно је појединачно шифрирати све поремећаје са четвртим кодним местом.

0517 НЕСАРАДЊА ПАЦИЈЕНАТА

Шифру Z91.1 *Лична анамнеза о непридржавању прописаног медицинског лечења и третмана* потребно је доделити као пратећу дијагнозу. Иако је несарадња разлог пријема, не сме се користити као основни узрок хоспитализације тј. као главна дијагноза.

0520 ДУШЕВНИ ПОРЕМЕЋАЈИ И ПОРЕМЕЋАЈИ ПОНАШАЊА У ПОРОДИЧНОЈ АНАМНЕЗИ

Шифра Z81.- *Породична анамнеза о душевним поремећајима и поремећајима понашања* не сме се користити ни као основни узрок хоспитализације, ни као пратећа дијагноза. Заправо, тешко је утврдити да ли је ово заиста породична анамнеза. Ако пацијент има органско обољење психијатријска породична анамнеза је ирелевантна. Када пацијент има већ дијагностиковану психијатријску болест, породична анамнеза такође није важна. Ако би подаци овог типа били потребни за епидемиолошку студију, узорак би био боље решење од рутински скупљаних података.

0521 ПРИЈЕМ БЕЗ ЗНАКОВА МЕНТАЛНОГ ОБОЉЕЊА

Пацијенту коме прегледом није установљен ментални поремећај или неко друго обољење, као основни узрок хоспитализације шифрира се Z04.6 *Општи психијатријски преглед, на захтев власти (службеног органа)*, односно ако је преглед био добровољан, додељују се следеће шифре:

Z00.4 *Општи психијатријски преглед и*

Z71.1 *Особа са жалбама страха код које није постављена никаква дијагноза.*

0525 РЕХАБИЛИТАЦИЈА И ДЕТОКСИКАЦИЈА

Шифре из блока [1872] *Рехабилитација и детоксикација од алкохола и дрога за одговарајућу процедуру*, користе се са шифром дијагнозе која одговара утврђеном стању.

Шифре Z50.2 *Рехабилитација алкохоличара* и Z50.3 *Рехабилитација наркомана* не могу се користити за епизоду болничког лечења.

0526 МИНХАУСЕНОВ СИНДРОМ (*Münchhausen's by proxy*) се односи на понављајуће манифестације болести, обично акутно, драматично и уверљиво. Родитељи фалсификују историју болести и трују дете лековима, контаминирају узорке урина крвљу и бактеријама (*The Merck Manual of diagnosis and Therapy 17th edition, Merck Reaserch Laboratories, West Point*).

Шифра F68.1 *Намерно изазивање или симулирање телесних симптома психичке неспособности* није прикладна у случају дијагнозе овог синдрома, будући да наведено стање има родитељ пацијента, а не сам пацијент (дете).

Правилно је шифрирати:

T74.1 *Физичка злоупотреба*

Y07.1 *Други лоши поступци, од стране родитеља*

Потребно је уписати и шифре Y92. и U73.-

0528 АЛЦХАЈМЕРОВА БОЛЕСТ

Ако је само Алцхајмерова болест дијагностикована, а истовремено постоји сумња на деменцију, потребно је доделити две шифре:

G30.-+ *Алцхајмерова болест* и F00.-* *Деменција код Алцхајмерове болести*.

0530 ПРЕДОЗИРАЊЕ ЛЕКОВИМА

Када је пацијент примљен у болницу због предозирања лековима, а дата му је и терапија за постојеће психијатријско обољење, тада је основни узрок хоспитализације предозирање.

0531 ИНТЕЛЕКТУАЛНО ОШТЕЋЕЊЕ / ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ИНВАЛИДИТЕТ

Термин „интелектуални инвалидитет“ може да се користи упоредо са термином „ментална ретардација“, тако што се уписује шифра из категорије F70 - F79 *Ментална ретардација*, при чему је потребно водити рачуна да се шифра F79.9 *Неспецифична ментална ретардација*, користи као последња опција.

Ако је стање конгенитално, тада се такође додељује шифра из категорије F70 - F79 *Ментална ретардација*. Ако је стање стечено, потребно је одредити бољу дијагнозу (нпр. *Деменција*).

0532 СМАЊЕЊЕ КОГНИТИВНИХ ФУНКЦИЈА

Ако постоји смањење когнитивних функција, додељује се одговарајућа шифра. А ако не постоји, онда се шифрира R41.8 *Други и неозначени симптоми и знаци поимања и свесности*.

0533 ЕЛЕКТРОКОНВУЛЗИВНА ТЕРАПИЈА се стандардно ради у општој анестезији, а шифра која се додељује зависи од броја спроведених третмана (од 1 до 99) :

93341-01 [1907] *Електроконвулзивна терапија, 1 третман*

93341-45 [1907] *Електроконвулзивна терапија, 45 третмана*

